

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XV. De remediis tentationis circa reprobationem: & totius tractatûs
brevis Synopsis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

sionem majoris gloriæ Dei in salute totius populi, & perditionem ipsius populi; ergo etiam libentius tolerarent quoslibet æternos cruciatus. Ita Theonast. apud Cassian. collat. 23. cap. 6. D. Chrysost. lib. 3. de Provident. & lib. 1. de compunct. cordis, quos citat, & sequitur P. Ruiz cit. sect. 8. n. 6.

268. Colliges secundo, D. Paulum, & Moysen non desiderasse simul cum pereuntibus Israëlitis perire, & æternam vitam non obtinere, si ipsi Israëlita damnarentur, ut per excessum dixerunt D. Chrysost. hom. 79. ad populum. & hom. 1. de laudib. Paul. & lib. contr. gent. & D. Bernard. serm. 12. in Cant. Siquidem hoc foret charitati contrarium. Patet, quia tunc inde non sequeretur, neque major Dei gloria, neque major utilitas proximorum; ergo simpliciter melius esset, & cadens sub intrinseca obligatione charitatis, velle propriam felicitatem, & suam æternam conjunctionem cum summo bono, licet alii perirent, & damnarentur, quam velle simul cum illis perire, & damnari. Ita P. Ruiz cit. num. 7.

269. Colliges tertio valde probabilem esse expositionem dicentem, Apostolum, & Moysen non desiderasse separari à Christo Domino separatione spirituali, sed tantum subire mortem temporalem cum summo dedecore, quasi sceleratissimos à Christo alienatos, & abjectos adinstar ipsius Christi Domini, qui peccatorum personam suscepit, quasi leprosus, à Deo percussus, & humiliatus, Isai 53. quam expositionem tenuerunt Origen. ad Rom. 9. Nazian. orat. 1. n. 95. D. Hieron. epist. 150. ad Hedibiam, q. 10. & epist. 151. ad Algasiam, & ad Galat. 1. D. Gregor. lib. 10. Moral. cap. 7. alias cap. 4. & lib. 20. cap. 8. alias 6. & magis illustrant P. Pererius ad Rom. 9. disp. 1. 2. & 3. & P. Justinian. ibid.

270. Colliges quarto, minus probabilem esse expositionem, quæ hujusmodi desiderium Apostoli refert ad illud tempus, de quo audivit Christum Dominum sibi dicentem: Saule, Saule quid me persequeris? quam tenuerunt Cajet. P. Töler. & D. Thom. 2. 2. q. 27. a. 8. ad 1. sub disjunctione tamen, & cum aliqua explicatione, licet illam reprobet ad Rom. 9. magis autem illam probat P. Vasq. 1. p. q. 24. a. 3. in comment. n. 19.

271. Colliges quinto, suam habere probabilitatem expositionem D. Hieron. in psalm. 68. ad illud: deleantur de libro viventium: ubi per hunc librum intelligit librum, in quo ante Adventum Christi Domini erant scripti Prophetæ, & Patriarchæ, & de quo Moyses deleri postulabat: Ille liber, inquit, est viventium, in quo ante adventum Dei Prophetæ, & Patriarchæ scripti sunt. De quo Moyses ait: Si non dimittis eis noxam, dele me de libro, quem scripsisti. Similiter probabilem esse expositionem, quam tenuit Cajet. in Exod. 32. quatenus existimat, Moysen solummodo postulasse deleri de principatu, & regimine, quam expositionem judicat satis probabilem P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 20. num. 5.

272. Colliges sexto, similiter probabilem esse expositionem, quæ judicat, verba Moysis fuisse hyperbolicæ, & per exaggerationem dicta, ut docuerunt Abul. quæst. 44. in Exod. P. Molin. 1. p. q. 24. & accipit P. Soar. loco cit. n. 5. ex D. Aug. q. 247. in Exod. quamvis P. Ruiz cit. sect. 8. num. 12. dicat videri alienam, & indignam, quatenus res tam seria, præsertim agendo cum Deo, non patiebatur hyperbolicas rationes, sive locutiones. Cum tamen tot, & tales habeat patronos, quos ipse citat, non debebat ita illam alienam, & indignam dicere.

SECTIO XV.

De remedio tentationis circa reprobationem: & totius tractatus Synopsis.

273. Uta aliqua personæ salutis suæ studiose angustia solent, & maxime tristiari, sine ne de prædestinatorum numero? Contra hujusmodi tristitiam, & anxietatem unum, vel alterum remedium adhibere statui: Primum, & nullum melius remedium invenitur, quam eo ipso tempore, quo sic tristatur, ad Deum in oratione recurrere, & quanto potuerit gaudio ei gratulari, quod sua, & omnium prædestinatio à libera Dei voluntate per merita Christi Domini dependeat: deinde eodem tempore ferventiores fidei, spei, charitatis, & humilitatis actus excitet, quibus in oratione factis, qui sic tentatur, novum aliquod indicium suæ prædestinationis habeat; cum sit valde probabile prædictam tristitiam, & anxietatem esse prædestinationis effectum, quando sic mentem ad Deum revocat, & ad media prædestinationis inclinat, qualia sunt hujusmodi actus exercere, propter quos dæmon victus recedit, timebitque iterum accedere tentator, ne eidem personæ, quam in desperationem adducere intendebat, occasionem præbeat cooperandi suæ prædestinationi. Hoc remedium erit magis necessarium, & accommodatum personis, quæ non potuerint capere rationes majoris gaudii, sive non ita in rebus spiritualibus exercitatis, pro his enim sit:

274. Secundum remedium pro personis, quæ jam in exercitationibus spiritualibus, & perfectione sunt provectæ, apponit D. Bonav. in opuscul. cui titulus est: Remedium defectuum Religiosi, 4. p. cap. ult. cujus satis sunt verba transcribere. Si de prædestinatione, inquit Doctor Seraphicus, aut præscientiâ Dei diabolus tibi aliquam tentationem immiserit, sic ei respondeas: quidquid sit de me, certum est, te esse damnatum, si autem & ego damnabor, & post hanc vitam Deum meum habere non debeo, habeo per totum tempus vite præsentis, & tanto ardentius, quanto brevius novero me habiturum. Momentum igitur temporis non omitram, quin secundum posse meum totaliter fruor ipso, & semper in ipso delectabor, ex quo in futuro suâ præsentia prævabor: & tu diabole, si tecum esse oportet, scias quod tandem in Dei servitio perseverabo corde, ore, opere omni membro, omni momento, quamdiu possum.

275. Quod si quis sic Deo adhereret, ceteras consolationes reputaret absinthium. His ergo præmissis, inferas, te non damnari, quia omnino tua iudicia contrariantur damnationi, ut patet in omnibus regulis Sancti Evangelii. Observatis enim prædictis, impossibile est me damnari. Aut certe ibo ad Matrem, & Magistram misericordiam Virginem Mariam, quæ non misereri non potest, & petam ab ea, ut Filium inclinet ad parcendum peccatis meis. Nam ipsa propter peccatores Mater Dei effecta, & ipse Filius Dei propter redimendos voluit esse Filius hominis. Unde proprium est amborum misereri, & parcere, nec propter me tam nobiles proprietates derelinquant.

276. Quod si prædestinatus sum, & æternam vitam cum Angelis possidere debeo, ex nunc Angelicam vitam ducam, & cantabo: Pars mea Dominus, propterea expectabo eum. Hac enim pars dignissima perditur per unum viliissimum peccatum mortale, ideo fortissimo studio

studio hæc sunt custodienda. Sic ergo conclude Diabolo. Quidquid futurum est, non desistam à Dei servitio, & vobis tibi, qui non vis tanto Domino ministrare. Hucusque Seraphicus Doctore.

277. Hoc ita ad tentationem responso dato, potest sic cum eodem Seraphico Doctore perorare cap. II. Domine IESU-Christe meum cor vulneribus tuis saucia, & tuo sanguine inebria mentem meam; ut quocumque me vertam, semper te videam Crucifixum, & quidquid aspexero, mihi appareat sanguine rubricatum, ut sic totus intendens, nihil præter te valeam invenire, nihil nisi tua vulnera valeam intueri. Hæc sit mihi consolatio Domine mi, tecum mori, & tibi compari: hæc intima mea affectio continuè mediteretur. Non quiescat cor meum, nisi in te bone IESU, quia mihi semper mala erunt sine te, tu enim es virtus Omnipotentis.

278. Addere deinde potest cum doctissimo, piissimoque viro illo Joanne Gerfon satis, five nunquam satis commendato ex libello illo suo aureo de Imitatione Christi, qui sui solandi causâ dialogum conscripsit de consolatione Theologiæ, in quo sic Deum alloquitur ad rem præsentem: Scio, inquit, æquissime Iudex, quoniam damnati in inferno te odunt, te injustum, te invidum, te crudelissimum judicant, te blasphemant, tibi, Sanctisq; omnibus ore rabido maledicunt. Scio, quod illic constitutus (heu me miserum!) sic agerem. At verò dum interim affectibus tam effertis, & blasphemis careo, amo te, qui solus es amabilis; te justissimum, te amantissimum, te clementissimum dijudico; te colando, tibi, Sanctisq; omnibus tuis ore pio benedico: quidquid postremo de me futurum ordinaverit voluntas tua; credo, & ore profiteor, quoniam nulla est iniquitas apud te, qui Sanctus es in omnibus operibus tuis.

279. Totius hujusce Tractatus de hoc profundissimo Divinæ Prædestinationis mysterio sit jam Synopsis brevissima. In primis est planè in Deo prædestinatio, quâ certissime liberantur, id est salvantur, quicumque liberantur, ut cum D. Augustino sæpè diximus. Secundò, est reprobatio, quâ certissime damnantur, quicumque damnantur. Tertiò, illa est actus undequaque gratuitus divinæ Bonitatis, & Misericordiæ; hæc est actus divinæ Justitiæ. Quartò, illa fons est, & origo totius boni salutaris, & ad vitam æternam nobis profuturi; hæc causa est, non peccati, sed pænæ, & damnationis æternæ. Quintò, non ergo bonum aliquod nostrum simul, aut prius est divinæ Prædestinatione, sed posterius. Sextò, culpa tamen, & peccatum nostrum prius est, quàm decretum pænæ, & damnationis. Septimò, sic perditio tua Israël, tantummodo in Deo auxilium tuum.

280. Octavò, poterat Deus omnes; aut non hos, sed alios pari conditione, & jure prædestinare; sed non voluit illud, quia minùs conveniebat; hoc, quia ita placuit. Nonò, in pari conditione assumpsit, quos voluit; deseruit, quos noluit: utrumque sine injuriâ. Decimò, non hi digniores erant, aut magis dispositi, ut prædestinarentur; sed Deus, quos voluit elegit; alios reliquit, utrosque sine prævisis meritis. Undecimò, sic & gratiam congruam prædestinatorum propriam illis selegit; istis non item; utrisque sine meritis. Duodecimò, gratiam tamen sufficientem largitur omnibus, nec vel in prædestinatione, vel in reprobis usum liberi arbitrii intervertit. Decimo-tertiò, vult seriò, hortatur, præcipit, minatur, allicit, ut omnes salventur; atque idè bene operentur, ac in finem perseverent, uti possunt.

281. Decimò-quartò, neq; verò aut illos sine præ-

visis meritis usque ad finem perdurantibus salvat; neque istos sine demeritis damnat. Decimo-quintò, corona ergò ex meritis confertur; quæ gratis prædestinatur: pœna, & damnatio sine prævisis meritis, five demeritis nec infligitur, nec destinatur. Decimò-sexto, èd majus beneficium est Dei prædestinatio, quò minùs ex debito est impensum. Decimò-septimò, tantò magis agnoscitur hoc beneficium Dei, quantò paucioribus est elargitum. Decimò-octavò, nemo ergò de bono effectui debet, quia si verè bonum, & ad vitam æternam conducibile est, ex abyssu gratuita miserationis, & prædestinationis Dei est depromptum. Decimo-nonò, hæc est abyssus misericordiæ Dei, quod in pari causa damnationis, quibus voluit, est misertus. Vigestimò, hæc abyssus divinæ Justitiæ, quod in pari occasione miserendi, quos voluit, damnavit.

Vigesimo-primò, hæc est abyssus humanæ miseriæ, quod solam miserendi materiam exhibere potest, non causam. Vigesimo-secundò, non prius, non simul, sed omni modo posterius est miseratione, quidquid in nobis ad miserendum movere poterat misericordem Deum, præter miseriæ. Vigesimo-tertiò, hæc nostra miseria divinam exaltat misericordiam; & divinæ Misericordiæ nostram detegit miseriæ. Ita abyssus miseriæ abyssum invocat Misericordiæ, ne ab abyssu Justitiæ absorbeat. Vigesimo-quartò, sed nec lege ordinariâ infallibiliter quisquam scit, prædestinatus ne sit, an reprobus, sed omnia in futurum servantur incerta. Vigesimo-quintò, omnes tamen benè sperare possumus, & debemus, nec desperare de quoquam, dum vivimus.

Vigesimo-sexto, multò minùs contemnere quemquam; aut superbè effectui contra quemquam; quia nescimus, an ille fortè prædestinatus sit, nos reprobi. Vigesimo-septimò, multi enim hodie vivunt iusti, & sunt reprobi; multi vivunt peccatores, & sunt prædestinati. Vigesimo-octavò, inter spem ergo, & metum, dum tempus habemus, cum divinæ gratiæ auxilio omnibus parato, operemur bonum ad omnes. Vigesimo-nonò, certi enim sumus, nos salvandos, si usque in finem, uti possumus, in bono opere perseveremus; nec aliter: certi, nos damnandos, si culpâ nostrâ in bono deficiamus; nec aliter. Trigestimò, humiliemur denique sub potenti manu Dei; & oculis quidem, sed iustis tamè judiciis ejus acquiescamus: ut nec in se gloriatur omnis caro, nec de Deo desperet ulla caro, sed Deû pie glorificemus omnes, dum vivimus, beati planè futuri, si ita vixerimus, qualis enim vita, finis ita.

Totis igitur animi viribus, Amice Lector, omniq; contentione desiderii ad Authorem Prædestinationis clamemus, ut nobis, quâ potest, invincibili potentia, ineffabiliq; Misericordiâ, constantem inspiret mandatorum obedientiam, laborum tolerantiam, & bonorum operum concedat perseverantiam, quibuscumque imagini Filii sui conformes efficiamur: Ad hoc nostros omnes conatus, omnesq; curas convertamus, nec aliter de libro vitæ curemus, certi quod Deus certissimè scribet indelebiter ad æternæ tabernacula, quos ita ad mortem usque constanter vixisse invenerit, sicut promisit: Quicumque perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Matth. 10. Suis enim non stare promissis, est impossibile. Ceterum, & terra transibit; verba autem mea non præteribunt. Matt. 24. cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

TRAC-